

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 12C/287/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512202952
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Šimonová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2020:2512202952.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Ingrid Šimonovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanému: F. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A.Z. N., o zaplatenie 2.308,28 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Piešťany dňa 23.02.2012 domáhal, aby súd uložil žalovaným (pôvodne aj žalovanej v 1. rade M. Š.) povinnosť zaplatiť mu sumu 2.308,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.160,75 eur od 02.02.2012 do zaplatenia a trovy konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej podľa § 524 Občianskeho zákonníka zo dňa XX.XX.XXXX medzi postupcom Slovenská sporiteľňa a.s. a žalobcom bola postúpená na žalobcu pohľadávka voči žalovaným. Uviedol, že Slovenská sporiteľňa a.s. uzatvorila so žalovanými dňa XX.XX.XXXX zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení dodatkov. Na základe uvedenej zmluvy poskytla Slovenská sporiteľňa a.s. žalovaným peňažné prostriedky, pričom podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a Všeobecných obchodných podmienkach a zmluva obsahuje všetky náležitosti zmluvy o úvere. Vzhľadom na to, že žalovaní neplnili v stanovených termínoch splátky, čím porušili svoju povinnosť podľa zmluvy, postupca odstúpil od zmluvy a vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 2.318,28 eur, ktorá pozostávala z istiny 2.170,75 eur a úroku z omeškania vo výške 147,53 eur. Žalobca si uplatnil aj zákonný úrok z omeškania počnúc dňom XX.XX.XXXX, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky, resp. po dni riadnej splatnosti úveru.

2. Žalobca za dôkazy označil Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, Všeobecné obchodné podmienky, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX, Zmluvu o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XXXX/XCE zo dňa XX.XX.XXXX s prílohami.

3. Podaním zo dňa 27.01.2015, doručeným súdu dňa 28.01.2015 oznámil žalobca súdu, že oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovaným zasielané dňa XX.XX.XXXX a žalovaní mali uhradiť predmetnú pohľadávku do dňa XX.XX.XXXX. Mimoriadna splatnosť úveru následne nastala dňa XX.XX.XXXX z dôvodu dodržania lehoty podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zároveň predložil

súdu Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 11.01.2012 adresované žalovaným a podací hárok.

4. Podaním zo dňa 01.04.2015, doručeným súdu dňa 10.04.2015 predložil žalobca súdu špecifikáciu pohľadávky pozostávajúcej z istiny vo výške 2.170,75 eur a z úroku z omeškania vo výške 147,53 eur.

5. Okresný súd Piešťany rozsudkom č.k. 12C/287/2013 - 148 zo dňa 12.05.2015 žalobu z dôvodu premlčania nároku zamietol a žalovaným náhradu trov konania nepriznal.

6. Podaním zo dňa 03.07.2015, doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.07.2015 podal žalobca odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 12C/287/2013 - 148 zo dňa 12.05.2015.

7. Podaním zo dňa 20.01.2017, doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.01.2017 vzal žalobca žalobu späť v časti uplatneného nároku voči žalovanej v 1. rade (M. Š.), ktorá zomrela po podaní žaloby dňa XX.XX.XXXX.

8. Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 9Co/578/2015 - 193 zo dňa 28.02.2017 na základe odvolania žalobcu rozsudok Okresného súdu Piešťany č.k. 12C/287/2013 - 148 zo dňa 12.05.2015 v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi predložené listinné dôkazy a vykoná dokazovanie v konaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a preskúma tak nárok žalobcu aj z hľadiska aplikácie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. K možnosti prevodu nezosplatneného úveru zmluvou o postúpení pohľadávky banky na tretí subjekt, ktorý nemá postavenie banky a nemá bankové povolenie na vykonávanie tejto činnosti uviedol, že banky a pobočky zahraničných bánk sú oprávnené v súlade s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka postúpiť svoje pohľadávky tretej osobe, musia však súčasne dodržať ustanovenia zákona o bankách o ochrane bankového tajomstva.

9. Podaním zo dňa 14.09.2017, doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.09.2017 sa žalobca vyjadril k výzve súdu a uviedol, že v súvislosti s prípadným posudzovaním aktívnej vecnej legitímácie poukázal na skutočnosť, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitímáciu postupníka (žalobcu). Žalobca ďalej poukázal na bod 18.16 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého Klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Poukázal na § 89 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podľa ktorého Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Nakoľko teda § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchylné od ustanovení zákona o bankách, pritom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyklučuje odchylnú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchylné od predmetného zákona, a to v bode 18.16 Všeobecných obchodných podmienok. Ďalej uviedol, že skutkové tvrdenia žalobcu neboli žalovanými popreté a preto ich treba považovať za nesporné skutkové tvrdenia. Uviedol, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti a postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva a zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Žalobca poukázal na názor W.. M.. G. Y., A.. U..O.. publikovanom v časopise súkromné právo č. 1/2015 ako aj na rozhodnutia súdov. Z vyššie uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenia pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky podľa § 524 Občianskeho zákonníka. S nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Ďalej uviedol, že vzhľadom k dikcii § 92 ods. 8 zákona o bankách, s poukazom na to, že omeškание žalovaných trvalo nepochybne viac ako rok zastáva názor, že postupca by konal v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách (a teda neporušil bankové tajomstvo) aj takom prípade, ak by

písomnú výzvu žalovaným nezasielal, a to aj s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.03.2016, sp. zn. 12Co/223/2015.

10. Okresný súd Piešťany uznesením č.k. 12C/287/2013 - 255 zo dňa 20.05.2019 konanie voči žalovanej v 1. rade zastavil a žalobcovi voči žalovanej v 1. rade náhradu trov konania nepriznal. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.2019.

11. Na pojednávaní dňa 25.02.2020 žalobca navrhol, aby súd návrhu žalobcu vyhovel v plnom rozsahu a poukázal na to, že zo strany žalovaného nebol nárok žalobcu rozporovaný, či už po skutkovej, alebo právnej stránke. K otázkam o aktívnej legitímácii poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 24Co/124/2018 zo dňa 04.12.2018 od bodu 16. po 19. a na uznesenie Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 24Co/152/2018 zo dňa 19.12.2018 v bodoch 28. po 45. Ako vyplýva z predmetných uznesení, ide o otázku skutkovú, ktorá nebola vyslovene popretá protistranou, čiže súd by mal vychádzať z nesporných skutočností. K § 5b Zákona na ochranu spotrebiteľa nálezom ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016 z 07.02.2018 bol vyslovený nesúlad daného ustanovenia s Ústavou SR, čiže má za to, keď žalovaný nevzniesol námietku premlčania a súd by nemal posudzovať prípadné premlčanie.

12. Súd vo veci nariadil pojednávanie, kde vykonal dokazovanie žalobou, Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Oznamením o postúpení pohľadávky zo dňa XX.XX.XXXX, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XXXX/XCE zo dňa XX.XX.XXXX a jej prílohami, podania žalobcu, uznesením Okresného súdu Piešťany č.k. 12C/287/2013 - 255 zo dňa 20.05.2019, uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/578/2015 - 193 zo dňa 28.02.2017, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav veci.

13. Dňa 14.07.2003 uzavreli žalovaní (aj pôvodne žalovaná M. Š.) ako dlžníci zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX so Slovenskou sporiteľňou a.s., ako (pôvodným) veriteľom, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovaným úver vo výške 1.659,70 eur (50.000 Sk), ktorý bol úročený pevnou úrokovou sadzbou 8,80 % ročne. Žalovaní sa poskytnutý úver zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 22,24 eur (670 Sk), s tým, že splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na deň XX.XX.XXXX a splatnosť poslednej splátky bola dohodnutá na XX.XX.XXXX.

14. Pôvodný veriteľ predmetnú pohľadávku voči žalovaným postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XXXX/XCE R. W. XX.XX.XXXX na žalobcu a uvedené postúpenie oznámil žalovaným písomným podaním zo dňa XX.XX.XXXX.

15. Z predloženej špecifikácie predmetnej pohľadávky, ktorá tvorí prílohu č. 1 k uvedenej zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že ku dňu XX.XX.XXXX predstavovalo omeškanie žalovaných so splácaním 1251 dní t.j. viac ako tri roky (už ku dňu 22.10.2008). Žaloba bola súdu doručená dňa XX.XX.XXXX.

16. Žalobca nepredložil súdu doklad o tom, že by pôvodný veriteľ vyzýval žalovaných na zaplatenie, ani že by predmetný úver zosplatnil, ako to predpokladá § 92 ods. 8 zákona o bankách.

17. Z predložených listín vyplýva, že k zosplatneniu predmetného úveru pristúpil až súčasný žalobca a to písomným podaním zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu XX.XX.XXXX a vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy, ktorú v uvedenom zosplatnení vyčíslil na 2.308,28 eur, do 15 dní od doručenia uvedeného oznámenia, ktoré bolo podané na poštovú prepravu dňa 12.01.2011. V tomto zosplatnení je dlžná suma uvedená vo výške 2.308,28 eur, a zároveň je uvedené, že pozostáva z bankou vyčíslenej istiny k XX.XX.XXXX vo výške 2.160,75 eur a bankou vyrátaných úrokov z omeškania k 22.10.2008 vo výške 147,53 eur.

18. V písomnom vyjadrení zo dňa 01.04.2015 žalobca uviedol, že žalovaní na základe vyššie uvedenej zmluvy čerpali úver vo výške 1.659,70 eur, z ktorého doposiaľ celkovo splatili sumu vo výške 523,61 eur.

19. Žalobca doručil súdu aj dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa XX.XX.XXXX, podpísanú iba pôvodnou žalovanou v 1. rade. Nakoľko však táto už nie je stranou sporu súd sa touto dohodou nezaoberal.

20. Podľa § 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do XX.XX.XXXX, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

21. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do XX.XX.XXXX, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; 3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

22. Podľa článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 05.04.1993 (ďalej len Smernica), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

23. V zmysle čl. 2 písm. b/ a c/ Smernice, spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu. Predajca alebo dodávateľ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva.

24. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

25. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

27. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

28. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

29. Podľa § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenie pohľadávky (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo

pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

30. V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 634/1992 Zb.“), na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

31. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanými (aj M. Š. voči ktorej bolo konanie zastavené) ako dlžníkmi bola dňa XX.XX.XXXX platne uzavretá zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú súd vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle zhora citovaných ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, keďže právny predchodca žalobcu pri jej uzatváraní a plnení z nej konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti (ktorá skutočnosť vyplýva z jeho výpisu z obchodného registra), zatiaľ čo žalovaní ako fyzické osoby - nepodnikatelia nie (z obsahu zmluvy ani z ostatných listinných dôkazov nevyplýva iný záver). Z formy a obsahu zmluvy je navyše zrejmé, že záväzkový vzťah bol založený formulárovou (typovou, štandardizovanou) zmluvou, ktorej text bol právnym predchodcom žalobcu vopred pripravený za účelom jeho použitia vo viacerých prípadoch, a ktorej obsah žalovaní ako spotrebiteľia nemali možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť. Na základe uvedeného preto súd posudzoval nárok uplatnený v tomto konaní za použitia právnych noriem prijatých za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v záväzkovom vzťahu s dodávateľom.

33. Keďže prejednávaná vec má spotrebiteľský charakter, súd poukazujúc na citované ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od XX.XX.XXXX aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd k uvedenému postupu dodáva, že v tomto prípade neboli k ustanoveniu § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení prijaté prechodné ustanovenia, v dôsledku ktorej skutočnosti je potrebné toto ustanovenie aplikovať aj na právne vzťahy založené pred dňom jeho účinnosti.

34. Predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na žalobcu postúpená bankou.

35. Pred hodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel, poukazujúc aj na názor odvolacieho súdu, zaoberať tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplatenia peňažnej pohľadávky proti žalovanému na základe predmetnej zmluvy. Súd skúma aktívnu vecnú legitimáciu navrhovateľa/žalobcu a pasívnu vecnú legitimáciu odporcu/žalovaného z úradnej povinnosti. Aktívnu vecnú legitimáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok) respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 29. 06. 2010). Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak navrhovateľ/žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od odporcu/žalovaného uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd návrh zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie navrhovateľa/žalobcu.

36. Ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená.

37. Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 ods. 7 zákona o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013).

38. V konaní bolo preukázané, že dňa XX.XX.XXXX bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XXXX/XCE medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a postupníkom - žalobcom, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky voči žalovanému. Súd uvádza, že žalobca nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky vyzval žalovaného na splnenie peňažného záväzku.

39. Keďže žalobca nepreukázal, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomne vyzval žalovaného na splnenie peňažného záväzku, zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XXXX/XCE zo dňa XX.XX.XXXX je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona o bankách.

40. Súd sa následne zaoberal námietkou žalobcu, že návrh žalobcu nebol rozporovaný zo strany žalovaného, či už po stránke skutkovej alebo právnej s poukazom na uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/2018 zo dňa 04.12.2018 a sp. zn. 24Co/152/2018 zo dňa 19.12.2018. Krajský súd v uvedených rozhodnutiach vyslovil právny názor, že súd prvej inštancie v konaní pri posúdení existencie písomnej výzvy a jej doručenia bol povinný v zmysle § 151 ods. 1 CSP vychádzať z nesporných skutkových tvrdení, t.j. z tvrdení strany (žalobcu), ktoré protistrana (žalovaný) výslovne nepoprel (preto sa považujú za nesporné). V tejto súvislosti treba poukázať na skutočnosť, že žalovaný existenciu a doručenie písomnej výzvy nepoprel a je neprípustné, aby súd prvej inštancie bez spochybnenia skutkových tvrdení žalobcu žalovaným, tieto sám vlastnou činnosťou spochybňoval bez nariadenia riadneho dokazovania na pojednávaní.

41. Súd v tejto súvislosti súd odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 v ktorom dovolací súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), z ktorého vyplýva, že „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. Ďalej uviedol, že v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018 dospel dovolací súd rozborom § 92 ods. 8 zákona o bankách k záveru, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Predmetné ustanovenie nemožno, len na základe jeho zaradenia do konkrétnej časti zákona, chápať ako celok len ako úpravu podmienok, za ktorých môže dôjsť k prelomeniu bankového tajomstva, pretože takáto interpretácia opomína vyššie uvedený zmysel tohto ustanovenia. Z § 92 ods. 8 zákona o bankách teda vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom, pričom neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu tejto zákonnej úpravy než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). V rozsudku sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 dovolací súd uviedol, že osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Podmienky vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona o bankách dovolací súd označil za špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta zákona o bankách), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí,

avšak vzájomne sa nevylučuje. Dovolací súd konštatoval, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. K dovolateľovej argumentácii ohľadne námietky, že § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky dovolací súd v prejednávanej veci uviedol, že aj keď je uvedené ustanovenie § 92 zákona o bankách systematicky zaradené do štrnástej časti právneho predpisu s názvom Bankové tajomstvo, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt, mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol. Podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevylučujú, ale práve naopak sa prekrývajú. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že právnu otázku nastolenú dovolateľkou dovolací súd už v minulosti vo vyššie uvedených konaniach posudzoval a vyriešil, z dôvodu ktorého nie je daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku opätovne riešil. Dovolací súd vo vyššie uvedených konaniach vyriešil právnu otázku tak, že § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 OZ.

42. Súd ďalej uvádza, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

43. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 7 zákona o bankách, bol postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávkou uplatňuje, povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitimácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v

omeškani so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

44. V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že žalobca nepreukázal, že by v čase, keď mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená (22.10.2008), boli tieto podmienky postúpenia splnené. Možno síce považovať za dokázanú požiadavku 90-dňového omeškania, nebolo však dokázané, že by bol žalovaný aj písomne (porov. § 92 ods. 7 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Žalobca tak nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 7 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom.

45. S poukazom na uvedené, ako aj na uznesenie NS SR, je tunajší súd toho názoru, že v danom prípade neboli splnené podmienky na platné postúpenie pohľadávky banky s poukazom na § 92 ods. 7 zákona o bankách, nakoľko tu nie je preukázané že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomne vyzval žalovaného na splnenie peňažného záväzku, zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XXXX/CXCE zo dňa XX.XX.XXXX je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti), teda nebolo potrebné, aby žalovaný existenciu a doručenie písomnej výzvy poprel.

46. V bode 18.16 Všeobecných podmienok banky Klient (žalovaný) síce súhlasil, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, podľa názoru súdu však tento súhlas nezbavuje banku povinnosti pri postúpení pohľadávok postupovať v zmysle § 92 ods. 7 zákona o bankách, ktoré povinnosti v časti výzvy žalovanému splnené neboli. Súd navyiac uvádza, že ust. § 89 ods. 1 ani iné ustanovenie zákona o bankách účinné v čase uzavretia zmluvy o úvere a v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, neumožňovalo banke a jej klientovi upraviť si práva a povinnosti z obchodov odchylné od tohto zákona alebo osobitného predpisu (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/138/2018 zo dňa 16.10.2018.)

47. Vzhľadom na vyššie uvedené treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bolo dôvodné žalobu zamietnuť.

48. Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

49. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

50. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

52. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Podľa čl. 4 ods. 1, 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (2) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

54. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, žalovaný by mal voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Žalovanému však žiadne trovy v konaní nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal podľa čl. 4 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 CSP najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.